Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN – SỐ THỨ 2705

NGÀY THỨ SÁU 26 MARS 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

PARAIT

	Một tờ báo hàng ngày	Trois fois par semaine	Deux fois par semaine	Một tờ báo hàng tuần	Revue mensuelle
Một năm.	8$00	6$00	4$50	3$00	1$00
Các làng và					
Các công-sứ	»	8.00	6.00	3.00	»
Sáu tháng.	4.50	3.50	2.50	1.50	0.50
Ba tháng.	2.50	1.75	1.50	1.00	0.25
Một tháng.	1.00	0.60	0.50	0.50	0.10

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOSITAIRE INDOCHINE

ANNONCES

Réclame la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Sách vở cho con trẻ đọc nên cẩn thận

II

Vậy những người vì trục-lợi mà giả danh trước thuật, quí-hồ sách của mình xuất bản ra, có người mua, có người đọc, mà trôi chảy được nhiều, thế là đạt cái mục-đích rồi, còn đến cái hiệu-quả của quyển sách ấy đối với người đọc thế nào, thì không bao giờ nghĩ đến, hạng người ấy thì không cần nói đến làm gì. Còn những người có tư-tưởng cao, có học-thức rộng, muốn đem văn-chương ngôn-luận hoàn-toàn quốc-nhân, tưởng nên đoái sau nhìn trước, suy nghĩ cho kỹ càng, trước khi cầm bút viết quyển sách gì, tưởng nên tự hỏi mình rằng quyển sách này xuất bản ra, có hại gì cho người đọc không? Xin cẩn thận một chút, đừng có để cho đã vũ-phu loạn ngọc, mất cả lẫn châu, mất cái chân giá trị của mình, mà thiên hạ đời sau, tức là giả lại lấy làm phàn nàn mà đổ tội cho mình được.

Con trẻ tính đã ưa vui, lại hay thấy máy, chuyện gì hay cũng muốn biết, chuyện gì lạ cũng muốn nghe, lại nhờ được quốc-ngữ là một thứ chữ rất dễ hiểu dễ thông, cho nên sách quốc-ngữ con trẻ lại càng ham đọc. Thường thấy ấn đưa trẻ mới độ mười một hay mười hai tuổi (lắm đứa trẻ chín tuổi hay mười tuổi cũng thế), mà chữ quốc-ngữ học thật mau, viết thật thạo, ham đọc sách quốc-ngữ một cách lạ thường, nghe có quyển chuyện gì mới xuất-bản, thì bách-kế thiên-phương, hoặc là mượn, hoặc là mua, thế nào cũng mày mò tìm kiếm cho được. Cho, anh thấy thế, lại cho làm việc hay, mà không lưu ý kiểm-sát đến. Phải, con em đọc sách, vẫn là một việc hay, đã mong được về đường trí-thức có phần mở mang thêm, mà lại khỏi ham vui cái khác. Nhưng lại phải biết rằng những sách mới đã xuất-bản bây giờ, có bổ-ích cho đường đức-dục và trí-dục của con trẻ, không phải là không nhiều, mà than ôi! những hạng sách lấy thì con trẻ hoặc là vì trí-khôn chưa hiểu được, hoặc là vì không hợp với cái lòng ham thích chung mà không muốn đọc. Những sách vừa tầm con trẻ hiểu được, mà lại không trái với lòng ham thích của loài người, thì không gì bằng tiểu-thuyết. Tiểu-thuyết thì phần nhiều là chuyện bịa đặt hay là thêm thắt ra, cho được lý kỳ thấu hợp, người đọc sướng miệng, người nghe vui tai. Những người đứng tuổi, học-thức đã rộng, lịch duyệt đã nhiều, thì khi cầm lấy quyển tiểu-thuyết mà đọc, chỉ cốt xem văn-chương có hay hay không, còn cái chuyện kể ở trong sách, thì đã biết trước là người làm sách bịa đặt hay là thêm thắt ra cho vui câu chuyện. Trẻ con thì kiến-văn còn hẹp, lịch duyệt chưa có, óc hãy còn non bụng hãy còn thực, thấy những chuyện kể ở trong sách thì đều cho là chuyện thật, trong tâm-trí mới mơ màng mong tưởng những sự đâu đâu. Cong-ai thì đứa nào tính hay ham vui, thì miệt mài về ái-tình, mà sinh ra say hoa đắm nguyệt, đứa nào có chí cao khiết, thì cho việc đời là bận bịu, mà sinh lòng khinh đời chán đời, đến nỗi miệt khi cả lễ phép, sao nhãng cả học hành, mà thành ra con người lông bông vô-dụng. Con gái thì mê tưởng những sự ái-tình tự-do, sinh-hoạt tự do, mong gặp người tri kỷ, để kết bạn chung-lình, cho cái khuôn phép nền nếp cũ của mình là bó buộc, mới giận duyên tủi phận mà sinh ra làm bậy làm càn. Trong khoảng bảy năm nay, những tân kịch bi-thảm thường thấy diễn ra ở xã-hội ta luôn, tuy phần nhiều là bởi gặp phải lúc tân-cựu giao-thời, những cái mới cái lạ truyền tới đất mình, người mình phần nhiều hãy còn hiểu lầm hay là không khéo bắt chước, mà sinh ra kết-quả xấu ấy, nhưng cũng có một vài phần vì những sách không tốt, làm hư hỏng sai lầm mất cả tri-não của con trẻ đi. Vậy những bực cha, anh có trách nhiệm giáo-dục ở trong gia đình, ở cái buổi sách quốc ngữ xuất bản đương nhiều mà con trẻ lại đương ham thích, tưởng nên lưu-ý lựa chọn, phàm sách nào có bổ-ích về đường đức-dục và đường trí dục, hay là sách nọ không hư đến tinh nết, hại đến tư-tưởng của trẻ con, thì hãy cho con em đọc, còn thì nhất thiết ngăn cấm, đó cũng là một việc có quan hệ đến mối hạnh-phúc của gia-đình và nền phong hóa của xã-hội, xin đừng coi thường coi khinh vậy.

Sự nghiệp danh sơn, xưa nay vẫn là quí báu, mà việc trước thuật bây giờ, lại là một việc rất thiết thời, sách mới truyền bá có rộng, thì dân-trí mới được khai-thông, mà cuộc tiến hóa mới có cơ nhanh chóng. Nhưng than ôi! sách hay thì ít, mà sách dở thì nhiều, người thật có lòng ngỏ điều việc khai-hóa cho quốc nhân thì ít, mà người ham danh vụ lợi giả thác thì nhiều. Xem như ở hội đồng vạn-quốc năm trước đây, có người xướng nghị xin cấm dâm-thư, thì đủ biết cái tệ ấy ở nước nào cũng thế. Ký giả vẫn khôi hương khẩn nguyện, mong cho những nhà chân chính trước thuật xuất-bản một ngày một nhiều, sách hay xuất-bản cũng một ngày một nhiều, lại tỏ bầy cái kết quả xấu của người đọc sách dở, mong cho bà con ta phân biệt kỹ càng, để bảo-tồn cái giá trị cho những nhà chân-chính.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 23 Mars 1926

Việc nước Pháp

Bác-sĩ Jean Charcot, là một nhà thám-hiểm đương nổi tiếng, trang sử hội-viên khoa-học bàn làm.

Trung-tướng Bonnin tự-thử. Khi ngài còn là trung-úy có lập được nhiều công trong khi chinh-phục Bắc-kỳ.

M. Raoul Péret có nói với nhà báo *Journal* khoản thuế về sự buôn-bán phải tăng mới đủ quân-bình được số chi-tiêu.

Báo *Petit Parisien* bảo tin rằng nhà hàng-hải Alain Gerbault, đã tới Tahiti.

Việc nước Đức

M. Stresemann diễn-thuyết ở nghị-viện có nói hôm nay ở nước Đức chỉ có thể theo cái chánh-sách đã xướng lên ở Locarno và ở Genève. Ông có nói: Trước, và trong buổi chiến-tranh, ta đã làm mà khinh mạn dư-luận thế-giới. Nếu nay lại làm thế nữa, thực là một cái ác-tội vậy.

Cái mục-đích của ta là phải vào hội Vạn quốc mà đã hoà với liệt quốc.

Bá-tước Westarp là một người về đảng quốc dân đọc để ấn-văn ở nghị-viện có trách MM Luther, và Stresemann làm cho cuộc hội nghị ở Genève không thành-công. Đảng thứ-dân trung-ương ở Bavière ưng-thuận mọi khoản của tòa nội-các, và nói nay nên cứ thi-hành cái chánh sách của tòa nội các.

Việc nước Anh

Các quan ở nước Anh không nói gì, nhưng xem chừng tò-trích Houghton có thực. Mà có lẽ đoán rằng về tình-hình Âu châu, chính-sách nước Pháp, và cái chính-sách nước Anh là của quan đại-sứ Hoa kỳ Tờ-trình ấy gây nên một mối dư-luận không được tốt. Các báo nói rằng tờ trình ấy lại xuất hiện cùng một độ với khoản thỉnh-cầu Borah, về việc bồi thường cho nước Đức các sở tổn-hại với sự tôn-trọng của Đồng-minh mà gây nên.

Việc nước Nhật-bản

Nghị-viện xem chừng nắn lòng xem xét các bản luật quan-trọng, về chi-thu, cải lương tô-thuế, và ngạch quan-thuế. Quan thủ tướng định sửa đổi lại tòa nội-các.

Đến tháng Mai này, tại Tokio sẽ có đặt một cuộc hội-nghị kinh-tế. Hội-đồng sẽ bàn về việc đem tư-bản Nhật bản dùng vào các công cuộc thương-mại ở Ấn-độ, Đông-dương, và Trái-bình-dương.

Chiến thủy phi-cơ lớn nhất của hải-quân Nhật bị rơi, trong khi bay trên Yokosuka. Ba người phi-hành, và một người thợ máy bị hại.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 20 Mars 1926

Một chiếc tàu Nga bị bắt

Một chiếc tàu Nga đi vào cửa Đại-cô, quả Phụng thiên nghi là có chở khi giới cho quốc dân quân giữ lại khám thì bắt được một số súng đạn và quả nổ rất nhiều non hai trăm năm mươi vạn đồng, liền bắt giữ không cho đi.

Viên phó lãnh sự thứ nhất-phái Nga đóng ở Tân-tân mấy lần đến của Đại-cô đã vận-động tha cho tàu ấy đi, nhưng quân Phụng thiên không Việc các công-sứ ở ngoại-quốc đòi lương

Vì các công-sứ ở ngoại-quốc gửi điện về đòi lương nếu không có sẽ bỏ chức khiến nhau về tỉnh bộ ngoại-giao để kịp điện trả lời cho các công-sứ ấy sẽ trích lấy tiền quan thuế để chi lương.

Việc công-sứ đoàn can-thiệp vào việc Đại cô

Về việc này các báo quán Trung-hoa đều bình luận ra ý khích thích lắm nói rằng các nước can thiệp vào việc nội-tranh của Trung-hoa, lấy võ lực để bắt nạt, xâm phạm đến chủ-quyền là trái với điều-ước Washington, gây nên cái áo-cảm cho người Trung-hoa, thế là tự người ngoại-quốc làm cho người Trung-hoa phải bài-ngoại

Báo *Petit Parisien* bảo tin rằng nhà hàng-hải Alain Gerbault, đã tới Tahiti.

Việc nước Đức

M. Stresemann diễn-thuyết ở nghị-viện có nói hôm nay ở nước Đức chỉ có thể theo cái chánh-sách đã xướng lên ở Locarno và ở Genève. Ông có nói: Trước, và trong buổi chiến-tranh, ta đã làm mà khinh mạn dư-luận thế-giới. Nếu nay lại làm thế nữa, thực là một cái ác-tội vậy.

Cái mục-đích của ta là phải vào hội Vạn quốc mà đã hoà với liệt quốc.

Bá-tước Westarp là một người về đảng quốc dân đọc để ấn-văn ở nghị-viện có trách MM Luther, và Stresemann làm cho cuộc hội nghị ở Genève không thành-công. Đảng thứ-dân trung-ương ở Bavière ưng-thuận mọi khoản của tòa nội-các, và nói nay nên cứ thi-hành cái chánh sách của tòa nội các.

Việc nước Anh

Các quan ở nước Anh không nói gì, nhưng xem chừng tò-trích Houghton có thực. Mà có lẽ đoán rằng về tình-hình Âu châu, chính-sách nước Pháp, và cái chính-sách nước Anh là của quan đại-sứ Hoa kỳ Tờ-trình ấy gây nên một mối dư-luận không được tốt. Các báo nói rằng tờ trình ấy lại xuất hiện cùng một độ với khoản thỉnh-cầu Borah, về việc bồi thường cho nước Đức các sở tổn-hại với sự tôn-trọng của Đồng-minh mà gây nên.

Việc nước Nhật-bản

Nghị-viện xem chừng nắn lòng xem xét các bản luật quan-trọng, về chi-thu, cải lương tô-thuế, và ngạch quan-thuế. Quan thủ tướng định sửa đổi lại tòa nội-các.

Đến tháng Mai này, tại Tokio sẽ có đặt một cuộc hội-nghị kinh-tế. Hội-đồng sẽ bàn về việc đem tư-bản Nhật bản dùng vào các công cuộc thương-mại ở Ấn-độ, Đông-dương, và Trái-bình-dương.

Chiến thủy phi-cơ lớn nhất của hải-quân Nhật bị rơi, trong khi bay trên Yokosuka. Ba người phi-hành, và một người thợ máy bị hại.

(Indopacifi)

Tình thế Bắc-kinh

Ngoại giao đoàn đợi để giữ Bắc-kinh. Hiện ở Bắc-kinh chỉ có cảnh binh và vệ binh của Đoàn-kỳ-Thụy. Tình thế nguy ngập.

Tin sau cùng

Lý-cảnh-Lâm giữ gìn trật tự ở Thiên-tân.

Sư-đoàn thứ 6 của Sơn-đông tới vây thành Thiên-tân.

Quân Phụng-thiên chiếm được Tongshan. Quốc-dân-quân vẫn lui.

Nếu hòa-bình-tình ngày 18 Mars không bị giải tán, thì họ định xông vào cung điện cướp của-cải, để gửi đến Guepa. *(Indopacifi)*

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin ngài làm ơn cho tôi biết cho tôi một việc sau này:

Một người làng tôi có cầm cho tôi một cái nhà là 200 đồng. Để quá hạn người ấy không chuộc, thì tôi đã xin tòa lịch bộ và sắp đem bán đấu giá. Vậy con giai tôi có phép mua cái nhà ấy không?

LỜI ĐÁP. — Con trai không có phép mua cái nhà ấy tại sở bán đấu giá cho cùng chủ; nhưng người con đã biệt lập, không ở chung với cha mới được.

Song chính ông cũng có thể mua đấu giá được, vì chiếu theo điều 283 trong luật dân sự tố-tụng, người chủ nợ đứng sai áp phải định lấy cái giá bán là bao nhiêu và điều 239 trong luật ấy có nói rằng: « .... Nếu giá đặt bán không ai mua đến, mà giá ấy là do quan thẩm-phán định, chứ không phải do người đứng sai áp định, thì cái bổ-cộng cũng sẽ do người đứng sai áp được đặt giá lại mà bán. Nếu cái giá đặt bán ấy có quá cái tổng số tiền vốn tiền lãi khoản nợ và tiền lệ phí của người bị sai áp nhiều rồi người đứng sai áp thì khi người đứng sai áp mua của bất động-sản ấy rồi đối với người bị sai áp mà phụ khấm số tiền còn thừa lại »

Ph. h. L.

NHỮNG CHUYỆN CÓ LÝ-THÚ NGÀY NAY

Thời buổi bây giờ mỗi ngày một thêm cách lịch-sự mới, những nhân-vật mới, cho đến trần-đinh cũng có phong trào mới. Báo quán cũng nên mở riêng ra một mục mà ghi chép lấy những câu chuyện có lý-thú mới.

Đây là một cảnh thiếp giấy đỏ, in chữ vàng, của bà *Kiều Hải-phòng*, đưa mời các bà chị em đến dự Bà-Kiệu; để chứng-kiến và mừng cho bà, làm lễ kỉnh-tạ Phật Thánh, bà mới được ăn ban bốn chữ vàng xin cử nguyên văn mà đăng.

Bản-quán cũng xin có lời mừng bà.

Bấy lâu nương-tựa bóng linh-quang,
Hoàng-thượng ban cho bốn chữ vàng.
Chén ngọc kính dâng nơi thủy-tế,
Gót sen mời tới chốn hành lang.
Vì lòng chứng-quả đều thâm thấm,
Thời tiệc vui-mừng rất vẻ-vang.
Đón rước các bà cùng bạn gái,
Dời chân xin chớ quản đường-trường.

Tên tôi mỹ hiệu là Kiều,
Kể ra mũ-miện cũng chừa hơn ai.
Nay mừng thượng-từ mấy mươi,
Trên tâu phật-thánh dưới mời chị em.
Xin dời gót ngọc hài chiêm,
Muôn phần đội đức một niềm cảm ơn.

Nay tôi làm lễ phật thánh, thăng hai Annam, cúng tự ngày 12, 13, 14, trong ba ngày ấy mời các quý-chức đến tại đền bà Kiệu, ở bờ hồ Hoàn-kiếm, trước lễ thánh sau mừng cho tôi, thì tôi cầm ơn lắm lắm.

Xin các quý-chức chước việc tại-thỉnh cho tôi.

Bảo-đại thứ nhất, tháng hai, ngày mồng mười, thiếp-thỉnh.

Nguyễn-thị-Kiều, bẩm thiếp

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi liền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những liền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận liền gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 20 độ
15 giờ 21 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11$ 25
— nhì, —	10 50
— ba, —	9 50
Thóc hạng nhất, —	6 60
Bap ngô	6 60

Giá bạc. Kể từ ngày 25 Mars 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 46 f. 50

Ngày 23 Mars 1926

3 %, hoàn dần	52 f. 25
3 ½ %, hoàn dần	85 f. 95
4 %, vĩnh viễn 1917	46 f. 25
4 %, » 1918	46 f. 50
6 %, » 1920	63 f. 90
5 %, hoàn dần 1920	74 f. 97
4 %, 1925	91 f. 00

Ngày 24 Mars 1926

3 %, vĩnh viễn	47 f. 00
5 %, 1915-1916	56 f. 40

Tin tàu. — Tàu *Yonkia* đến ngày 27 mars hồi 10 giờ sáng ở Haïphong sẽ chạy đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 26 mars.

Tàu Hoa-kỳ giá bến Đông-dương. — Mấy chiếc tàu của bộ thủy quân Hoa-kỳ hay mới sẽ qua Hải-cảng Đông dương: từ 15 đến 19 avril thì có bốn chiếc ghé bến Haïphong và từ 22 đến 26 avril thì có sáu chiếc ghé bến Saigon.

Ngạch các quan cai trị. — M. Roman, phó cai-trị hạng ba, được nghỉ phép 6 tháng.

Kỳ thi chức phó cai-trị. — Ngày bốn qua thi hai sau này:

Composition et attributions des assemblées consultatives européennes et indigènes dans les différents pays de l'Union-Modifications éventuelles à leur apporter.

Tòa thượng-thẩm. — *Việc giả mạo* — Sáng hôm qua tòa Thượng-thẩm lập kỳ tòa bắt tử vong xử những việc sau này: Con trai nợ hiện chết rồi).

Trước kia Mme Ng-thị Khuyến buôn bán biện ở Hà đông có được hưởng hai cái nhà gạch ở Hàng-cót, một cái ở phố hàng Cót, số 63 và một cái ở phố Tô-lịch số 65 của người chị gái chồng tên là Cô-chánh để lại, bị con rể là Wan mao Yan (là người Khách) và con gái là Nguyễn thị-Cung, tức Kone thông đồng với M. Đinh-văn-Tín (là nguyên thư-ký ở sở Văn-tự và vợ là Vũ thị Xuyên làm giả văn-tự với Cô-Chánh bán cho cái nhà số 63 ở phố hàng Cót, đem hưởng hết, rồi lại mưu tự bán đoạn nốt cho vợ chồng M. Đinh-văn-Tín. Sau Mme Nguyễn thị-Khuyến vì là đàn bà góa không hiểu chữ nghĩa và pháp luật ra sao, cứ làm giấy ủy quyền nhờ M. Ng-bá-Thiệu là người họ và là người thuê cái nhà số 65 ở phố Tô-lịch, đứng thay mặt kiện hộ để lấy lại cái nhà của mẹ và con gái làm mưu văn-tự giả-mạo lấy và đem bán cho vợ chồng M. Đinh văn-Tín. Ngờ đâu M. Ng-bá-Thiệu nhân dịp ấy làm một bản văn tự bán cái nhà số 65 ấy, cho vợ chồng mình rồi bảo Mme Ng-thị-Khuyến ký vào, tưởng đâu là ký giấy để việc kiện rồi chiếm nốt.

Vì có đơn của Mme Ng-thị-Khuyến kiện, tòa án Trung-trị Hanoi xét rõi, phạt Wan mao Yean và vợ là Ng-thị-Cang, mỗi người bốn tháng tù và 500 quan, Ng-bá-Thiệu và vợ là Ng-thị-Châu, mỗi người 4 tháng tù, và bắt phải liên-đới với nhau bồi thường nguyên đơn 1000 đồng. Đinh-văn-Tín và vợ là Vũ-thị-Xuyên, mỗi người

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng cung hiến Petrus Ký (67-74), tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

4 tháng 14, 500 quan, và bắt phải liên-đới với nhau bồi cho bên nguyên đơn 150 đồng.

Bản bị cáo những án, tòa Thượng-thẩm xét lại cũng y án phạt. Nhưng bên bị cáo những án về tòa Phá-án ở Paris. Tòa Phá-án xét về bình sự tố-tụng (pro édure pénale) không hợp luật bác cái án ấy đi, và gửi về tòa Thượng thẩm Hà-nội lại. Khi tòa Thượng-thẩm đem hồ sơ việc ấy xét lại, thấy mất mấy cái giấy hệ-trọng, cho nên phải hoãn lại để quan Chưởng-lý phải đơn kiện và việc án cấp giấy mà ấy. Nhưng nay vì xét chưa ra, thất-lạc việc án cấp giấy ấy, nên tòa Thượng thẩm lại đem việc ấy xét để làm án lại.

Việc này hiện đi ang xét.

Tòa án Trung-trị. — *Việc lừa đảo.* — M. Ng văn-Nguyên có đơn kiện M. Ng văn-Thiện là thư-ký sở Bưu-chính Hanoi rằng, có giao một số tiền để nhờ người quen đi mua gỗ ở mạn ngược h, rồi tiêu đi không nhờ mua gỗ hộ mà cũng không hoàn lại số tiền ấy. Hôm mồng một tháng hai vừa rồi có trát đòi M Ng văn-Thiện không đến, ông nên tòa bắt bên nguyên rồi tuyên án phạt vắng mặt 2 tháng tù. Sau về M. Ng-văn-Thiện kháng cáo án phạt vắng mặt ấy; và hai bên giàn xếp với nhau, bên nguyên rút đơn không kiện nữa, cho nên hôm thứ hai vừa rồi tòa án Trung trị xử lại thì cho M Ng-văn-Thiện được tha án.

Hộ Ái-hữu các viên chức bản xứ tương sự các công sở. — Hội Ái-hữu các viên chức bản xứ tương sự các công sở ở Bắc-kỳ, nay đã được phép thành lập, theo như bản điều lệ đã đệ trình quan Thống-sứ.

Mở thêm hai chi điểm của nhà ngân-hàng Đông-pháp. — Đạo chiếu ngày 14 janvier 1926 về việc mở thêm hai chi điểm của nhà ngân-hàng Đông pháp, một chi điểm ở tỉnh Cần-thơ (Nam-kỳ), và một chi-điểm ở tỉnh Nam-Định (Bắc-kỳ) thì nay đã tuyên bố ở Đông pháp.

Muốn bán một cái xe ôtô « Berliet » 12 mã-lực, kiểu riêng, bảy chỗ ngồi, thượng-hảo-hạng, nhiều đồ phụ-tòng — Máy móc mới — Hỏi tại Bản-quán.

5.607

QUẢ MÈ!!!

Một người đàn-bà sung-sướng — chồng con giàu có, chỉ vì dại, nghe người, quả mè, phải đày thân một cách rất khổ.

Vì cớ bạc mà phải lìa chồng bỏ con — bán thân cho thiên-hạ, trong đám đen đỏ — nghiện hút, hình ma giáng qui trông rất thảm thương.

Tích chuyện này chiếu tại rạp

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 17 đến thứ ba 23 mars 1926

3.008

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MÁN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Lại một phòng điện thoại mới. — Nay lại mở một phòng điện-thoại tại tỉnh Thái-bình, bắt đầu từ ngày 17 avril 1926, cùng chung một đường dây Hanoi-Nam-định. Giờ mở cửa cũng như giờ các nhà giấy tiệp.

Giá tiền thông đi các nơi, cứ mỗi 3 phút đồng-hồ định như sau này :

Ở Thái-bình thông với Nam-định và ở Nam-định về	0$10
Ở Thái-bình thông với Lạng-sơn và ở Lạng-sơn về	0.30
Ở Thái-bình thông với Bắc-ninh và ở Bắc-ninh về	0.20
Ở Thái-bình thông với Đáp-cầu và ở Đáp-cầu về	0.20
Ở Thái-bình thông với Đồ-sơn và ở Đồ-sơn về	0.20
Ở Thái-bình thông với Hà-đông và ở Hà-đông về	0.20
Ở Thái-bình thông với Hải-dương và ở Hải-dương về	0.20
Ở Thái-bình thông với Hải-phòng và ở Hải-phòng về	0.20
Ở Thái-bình thông với Hà-nội và ở Hà-nội về	0.20
Ở Thái-bình thông với Mạo-khê và ở Mạo-khê về	0.20
Ở Thái-bình thông với Phủ-liễn và ở Phủ-liễn về	0.20
Ở Thái-bình thông với Quảng-yên và ở Quảng-yên về	0.20
Ở Thái-bình thông với Sơn-tây và ở Sơn-tây về	0.30
Ở Thái-bình thông với Tam-đảo và ở Tam-đảo về	0.30
Ở Thái-bình thông với Uông-bí và ở Uông-bí về	0.20
Ở Thái-bình thông với Vĩnh-yên và ở Vĩnh-yên về	0.30
Ở Thái-bình thông với Bến-thủy và ở Bến-thủy về	0.45
Ở Thái-bình thông với Cẩm-lộ và ở Cẩm-lộ về	0.45
Ở Thái-bình thông với Sầm-nưa và ở Sầm-nưa về	0.45
Ở Thái-bình thông với Thanh-hóa và ở Thanh-hóa về	0.20
Ở Thái-bình thông với Vinh và ở Vinh về	0.45

V-khoa bác-sĩ Sarraithé

36 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải đàng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Vụ cuộc đua xe đạp lấy giải quán quân Bắc kỳ. — Về cuộc đua xe đạp đường trường 100 kilomètres đường Hanoi Cửa Tràng, lấy giải quán quân Bắc-kỳ năm 1926, ngày 21 mars vừa rồi, mà hai nhà lực-sĩ là Bỗ ng và Công bị trật giải nhất vì hội-đồng sát hạch lấy cớ rằng có người đi ô-tô theo sau, thì nay M Acquet là đại-biểu của hiệu J B Louvet có phần đối rất kịch-liệt lại việc xét định hẳn tấp của hội đồng sát hạch như thế. M Acquet nói rằng, ở đây duy có ông là đại-biểu của hiệu J B Louvet, thế mà chính hôm 21 mars là ngày thi xe đạp đó, ông ở Haiphong chứ có đi họ xe Bằng và Công đâu, còn ở Hanoi duy có M. Nghiêm-Thắng, là đại biểu của hiệu mà hôm đó M. Thắng cũng không đi theo xe nào cả. Vậy thì cái xe ô tô đi theo xe Bằng và Công mà hội-đồng sát hạch viện ra để truất giải quán quân của người ta, chẳng qua là của mấy người chuyên thể thao đi chơi, chứ quyết không phải là của hiệu Louvet phải ở. M Acquet lại nói rằng cái việc thể-xã của hội-đồng như-hạch như thế là đi làm nguy hiểm, mà mọi người Việt-Nam đều lấy làm một sự bất công quá. Cho nên ông có gửi giấy công-kích việc ấy, và nói hội-đồng sát hạch xét giấy của ông, song ý kiến thế nào, trẻ lời cho ông biết.

Con đường hàng Đẫy đi Hậu giang. — Ai ngờ bỏi rẻo đường nhà tự dẫy và trước đây có mà cũng gần như không, vì đường thì rằng và gồ ghề không tiết đi, gia chi đi có con đường xe hỏa chạy qua, nên bao giờ cũng có cái hàng rào sắt chắn ngang hồ hết đường, xe cộ không qua lại được. Nay sở lục lộ đã cho sửa sang lại, mở rộng đường suốt từ đầu cửa Nam hàng qua Bẫy, Hậu Giám mãi khỏi nhà thương Saint-Paul, đã gạch trải đi rất tươm tất; còn như hai hàng rào sắt chắn ngang hai bên đường xe hỏa, thì nay cũng bỏ đi rồi, chỉ để cái hàng cọc bằng sắt và hòn đá mà đấy ra, không thì lại cây vào, cho xe cộ bình khách đi lại được tiện lợi.

Hoa Đào Trước Gió

(NAM-TRUNG TỈNH NỮ-LANG)

(Ngoại hiệp tiểu-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0$ 65. Cước phí 0$ 20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho :

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

Nhà Bưu điện Hòn-bi-nh. — Các công việc của nhà Bưu-điện thứ hạng ở Chợ-bờ thì kể từ ngày 1er avril 1926 trở đi thì giao cả việc phát và việc trả các *mandat* từ trong ở Pháp sang hoặc gửi sang Pháp mà giá tiền không quá 500 *francs* cũng là việc đó thì ông hộ việc gửi các vật lình hèn giao ngay ở nội Đông-dương thì hạn đến 200 $ 00 và sang Pháp với các thuộc-địa thì hạn đến 500 *francs*.

Kính khải giả. — Nay mồng 6 tháng rồi, hội xiếc Long-Tiên đem lồng tứ-thiên đi diễn một buổi để công-đức vào chùa Châu-long.

Nay quỉ phúc đã hoàn-thành, vậy bần-tăng xin có lời cảm tạ, cái lòng quí hóa của quí khách thập-phương đã vì việc phúc đến xem buổi ấy và bần-tăng lại xin thắp hương cầu cùng đức Phật-tổ Như-lai và các quan Vương phủ hộ cho liệt quí đều được thọ trường khang cát.

Nay kính bạch

Châu-Long tự Trú-trì tăng bái tạ.

Việc giết bà chủ chứa Chaffanjon. — Trong những tên tội phạm vào việc giết bà chủ chứa Chaffanjon trên Phú thọ mà tòa tuyên đem xử án phiên án vừa rồi, có tên Nguyễn-Lưu tức Tạo đã chết hồi một giờ sáng 23 mars tại nhà thương Bảo-hộ.

Khi được tin tòa Luật quan Biện-lý có đến tận nơi khám xét và cho đem mổ để xét xem cái da [illegible] sao mà lên Lua ch't,

Ngoài tòa sứ. — M. Đào-văn-Hán, thư-ký hạng nhì theo như đơn xin được phép nghỉ một năm, kể từ ngày 21 mars 1926

ĐẦU MÙA

Bán ở số nhà 48, phố hàng Đào, xa lấy và các hàng vì mùa mực THẬT HẠ GIÁ từ hôm nay đến cuối tháng hai tây. Xin quý-khách chiếu cố cho.

VŨ-VĂN-AN & Cie

5.608

Tại hiệu BÁO CHẾ MONY 25 có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để khắc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các công bánh tây thơm.

3001

Ngạch học chính. — M. Sillon, giáo-sư trường Cao đẳng tiểu-học và M. Bảo trọng-Đỗ, giáo-sư hạng ba bậc Cao-đẳng tiểu-học, tại trường Sư-phạm Hanoi, nay đều kiêm thêm mỗi người mỗi tuần lễ một giờ dạy các học-trò tại trường ấy, bắt đầu từ ngày 15 mars trở đi.

M Dauphin, giáo-sư hạng nhì bậc sơ học, được phép nghỉ 8 tháng.

Mme Lamy, giáo-sư hạng nhất bậc học đệ nhất cấp được nghỉ 8 tháng.

Mme Hammer, giáo-sư thương hạng bậc ba, bậc học đệ nhất cấp, được nghỉ 6 tháng.

M. Ng-trọng-Đạo, làm phụ-bộ tại trường Quản-lục, huyện trực-ninh (Nam-định) được từ dịch kể từ ngày 11 mars 1926.

M. Phạm-ngọc Quỳnh, số bằng Sơ học Pháp-Việt, được bổ làm phụ biện lương mỗi tháng 15 đồng.

M. Ngô-đắc-Kính, giáo học hạng bảy tại trường Hậu-bổng, phủ Quốc-oai (Sơn-tây), được phép nghỉ 30 ngày, vì ốm yếu.

Ngạch cảnh-sát. — M. Ng v Loãn được bổ làm lính cảnh sát ở Hanoi-cảng, miễn hầu 112 đồng.

Nhà dưỡng-lão. — Nay từ ch số tiền 100 đồng bạc, lấy tiếp cho nhà dưỡng-lão (*Asile des vieillards*) ở Nam-định về năm 1926.

Mất cả triện chánh-tổng vì gái thanh-lâu. — Hôm nọ trong báo có đăng rằng một người vào nghề cầm đồ ngoài cửa ô Quan-thánh, thấy có một cái phong trợ ở phố Gia-ngư đến sáng dậy thì mất cả áo quần giá đáng 87 đồng. Nay sở Cảnh-sát nhà người mất quần áo ấy là ông chánh-tổng Trịnh-ngọc-Bích ở tổng Chúc-ấy tuyện Phú-xuyên tỉnh Hà-đông nay khai mất cả triện chánh-tổng nữa. Ấ thanh-lâu cũng đi với ông chánh là Nguyễn-thị-Hòa và tên bồi buồng là Đặng-Ngân tên Giọt bị người ta lấy quần áo và cái triện thì cô Hòa đã đòi đến xét hỏi xong tại sở rồi. Ngẫm đâu cũng có lý với cái triện mà cụ chánh mới phải đi tìm.

Được quan viện nào bảo-cứu cho? Ng-thị-Lâm, chủ nhà-trọ, số 8, ở dãy 24 gian, thua đứa Bích lấy mất quần áo và đồ nữ-trang đáng giá 50 $ 30 rồi trốn đi mất.

Ngựa lồng. — Ngày hôm qua, vào hồi 4 giờ rưỡi, cái xe độc-mã của M. Lương-xuân-Nhàn ở phố 25 phố Bắc-ninh, trong xe có đứa bé con gái, xe đi lên phía trường Bảo-hộ, vì xà ích tỏ xe đi đâu, cho nên ngựa lồng chạy qua đường Carnot, phố hàng Đậu, đường Bờ-sông rồi về nhà. May người không việc gì.

Cứu tử dưới tàu. — Ngày hôm qua vào hồi ba giờ sáng, Ng-v Huy, làm thợ mũ, đi tàu Phát-toàn ở Tuyên về, vì phải bỉnh nặng nước nên khi gần đến Trèm thì chết.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ NHẤT VÀ QUYỂN THỨ NHÌ

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : Victor Hugo

Dịch giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 1$ 50

— *nhì,* — 0.45

Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển. 0.20

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bị chó cắn. — Một con chó Tây, của Tư chi ở số nhà 61, phố Amiral de Beaumont cắn phải đầy tớ gái nhà Mme Trần-thị-Nhiên, đã phải bắt vào nhà nhốt sáu vật đã thấy thuốc thú y xét.

Việc bắt chó. — Ngày hôm qua, tính cảnh-sát bắt được bốn con chó chạy ngoài đường, đã đem về sở nhà nhốt sáu vật.

Án cấp giấy. — Vũ-v Xoa, làm nghề chăn sóc bị thua là án cấp hai chiếc ô-tô đáng giá 20 đồng của người tên là Ng-v Khay, về đã phải giải vào tòa án để xét.

Việc súng đạn lậu. — Sẽ một thám lại cho xét hồ thâm được mấy tấn về việc buôn súng đạn lậu, hiện đã có sang tòa án để xét ngày 1.

Giấy bạc giả. — Quan bộ-lý tòa án Hanoi vừa ấy quyền cho sở mật-thám xét hỏi về việc giấy bạc giả, và lưu hành thứ giấy 100 đồng.

Trường đạo. — Một người buôn bán ở Hanoi kiện người làm công là Hà-như Công trường đào mất số tiền của người ấy, thì viên chánh sở mật-thám đã cho xét thì bị, hiện tên Công ấn còn bắt giam để đem ra giải vào tòa án định tội.

NAM-ĐỊNH

Việc giết người ở tòa Tam-xương. — Việc này tòa án đã xử rồi, nhưng không hiểu vì lẽ gì mà án ấy, nhiều người không lấy làm phải, nên vừa rồi tòa đã mở hai ba lần khách bị nghi về việc giết người con gái ấy. Bốn trăm dân lý quí tòa cũng trở lại hỏi rồi, mới mất thay cái án này.

Tại hội Đào-lê. — Nhân quan án Mai-toàn-Xuân, thuyện đi Lang sơn, hội Đào-lê có lệnh quan Bộ-đốc Trần-văn-Thông chứa hội-trưởng hội Đào-lê thì quan Tổng-đốc đã nhận rồi.

Quan án Mai-toàn-Trung lãng nhận chức phó bộ-trưởng.

Hội cấp dưỡng sẽ quyên tiền làm cho việc công đức, ông Mai-toàn Xuân đã bỏ ra rồng một trăm bạc.

Thi bằng Sơ học Cao-lượng. — Đến ngày 5 mai 1926, *hai trường Nam-định* Trần-thị-Nhiên đã cho thi lấy bằng Sơ-học yếu lược.

Các học trò trường công và trường tư cũng thi ngày 5 mai cả.

Đơn xin từ thì thí học trò trường công, trường tư cứ nộp tại ông Đốc trường mình học. Còn các học-trò không ông học trường nào, thì cứ nộp tại trường phố phố mình ở.

Học-bổng *Cao-lãng* thi ngày 15 avril 1926 là cùng.

Ngạch hỏa xa. — M Trần-quốc-Lộc có bằng thành-chung (*diplôme de fin d'études complémentaires*) được bổ tục-lự tập sự ngạch hỏa-xa niên bổng 480 đồng và đã làm việc ở ga Nam-định.

PHU-THỌ

Cuộc bắt làm phúc. — Tối 20 và 21 Mars 1926 vừa rồi, tức là tối thứ bảy và chủ nhật, các công trưng hội-đồng trị sự hội Trí-tri có xin phép quan chánh công-sứ bắn tỉnh đi-thứ

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

Số 61

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

— Đêm tối tự về-danh kia, không khéo giữ mình thì chết đến nơi, bây giờ còn đâm không cự thiên-hình đó chăng!

Sách văn-tuấn nói gì ẩn mặt đao thì ngựa, xông vào đánh *Sài-vinh*. *Sài vinh* cũng cầm đao đỡ đòi đợi lại. Hai bên chiêng tr ống vang động, tiếng quân reo rầm-rĩ, hai tướng giao chiến độ vài mươ hợp mà chưa phân được thua.

Sử-ngạn-xiêu thấy vậy, liền thúc ngựa đến xe, để giúp *Sài vinh* cùng đánh *Sách văn tuấn*. *Sách-văn-tuấn* gả cách quay ngựa bỏ chạy. *Sài-vinh* với-vàng đuổi theo.

Sử-ngạn-xiêu can rằng :

— Công-tử chớ nên làm thế. Ta phải để phòng phục binh của quân giặc mới được!

Sài vinh nghe nói, bỏ ra, với vàng dừng ngựa đứng lại thì toàn phục-binh của *Lưu trọng tiến* đã bỏ một hòn đảo, vây bọc *Sài vinh* ở giữa vòng quanh. *Sách văn tuấn* bấy giờ cũng quay ngựa lại đánh, thành ra quân Ngụy lỗi loạn.

Sử ngạn xiêu ra sức cố đánh, mới cứu được *Sài vinh* thoát khỏi vòng vây. Toán quân của *Mộ-dung-ngạn-xiêu* kéo đến, phá tan thế trận quân *Ngụy* ra làm hai ngả.

Sài vinh một mình phóng ngựa chạy thẳng ra ngả *Oa lâm*, *Sách văn tuấn* thúc quân gia-sức đuổi theo để cố bắt cho kỳ được.

Sài vinh đương cuống cuồng không biết làm sao thì thấy một người trong ải đồng trong cửa rừng. Người tráng-sĩ ấy bèn tới lên mà báo *Sài-vinh* rằng :

— Đại huynh cứ chạy qua vào đây, không can chi mà sợ.

Sài-vinh nhìn biết người ấy, là phàng ngựa chạy qua. Khi *Sách-văn tuấn* đuổ vừa tới nơi thì người tráng-sĩ liền cho một phát tên, trúng vào con ngựa của *Sách-văn-tuấn* đang cưỡi.

Sách văn tuấn ngã ngựa, quân-sĩ theo sau, liền xúm lại nâng dậy rồi đem nhau bỏ chạy. *Sài vinh* cũng không quay lại đuổi theo làm chi nữa, với vàng xuống ngựa vái chào người ấy. Số người ấy là ai? Tức là *Hàn-thông* đó!

Sài vinh hỏi *Hàn thông* rằng :

— Chẳng hay vì cớ chi mà hiền-đệ tới đây?

Hàn-thông nói :

— Tôi nghe nói quân *Ngụy* kéo đến *Phòng-châu*, nhân-dân ở đấy rất nỗi lấy làm kinh sợ. Thân-mẫu tôi hiện nay đang ở trong thành, cho nên tôi đi tìm vào đây, chỉ vì gặp có quân *Hàn ngũ-trở* đường nơi, vậy nên tôi trễ tới tôi nơi đây. Vừa rồi tôi trông thấy đại-huynh bị quân *Hàn* đuổi, tôi mới đứng nấp vào trong cửa rừng để cứu đại-huynh.

Sài vinh nói :

— Nếu vậy thì thật là lòng trời giúp tôi, khiến cho hai ta lại được gặp nhau.

Nói xong, liền mời Hàn thông về yết-kiến Quách ngạn-uy. Bấy giờ *Quách-ngạn-uy* thấy *Sử-ngạn-xiêu* đưa trận chạy về, mà không biết *Sài vinh* chạy đi phương nào, đương có ý buồn rầu nghĩ ngợi thì bỗng thấy *Sài vinh* trở về, *Quách-ngạn-uy* xiết bao mừng rỡ, với-vàng lỗi-bạn ra đón tiếp vào đánh!

Sài vinh đáp rằng :

— Tôi bị quân *Hàn* đuổi gấp, chạy sang *Oa-lâm*, bỗng gặp một người bạn cũ là *Hàn-thông* đây giúp cho, vậy nên mới được toàn mạng.

Quách ngạn uy nghe nói, liền tỏ lời cảm tạ *Hàn-thông*. *Hàn-thông* lại mời với *Quách ngạn-uy* rằng :

— Thân-mẫu tôi hiện đang ở trong thành, cho nên tôi không dám chậm-trễ, xin cho cáo-từ.

Quách-ngạn-uy tuy người tiếm đoạt *Hàn-thông* ra khỏi quân trại rồi lại cùng các tướng thương nghị mưu kế về việc tiến-binh.

Vương phác nói :

— Đêm qua tôi xem thiên-thương thấy sao *Thái-bạch* đi ngang vào phận sao *Ngưu-đẩu*, tất là có triệu đêm nay có quân giặc đến cướp trại, xin quan nguyên-soái chớ quân ra mai-phục để đề-phòng trước thì quân *Hàn* khó lòng mà thoát khỏi được cái cạm bẫy của ta.

Quách ngạn uy nghe nói, giơ tay lên trán mà khâm rằng :

— Giá sử đêm nay quả có quân giặc đến cướp trại thì thật là trời cho ta được thành công.

Nói xong, lại sai Vương-tuấn đem một vạn bộ-binh ra phục người, mình trại độ ba dặm thì mai-phục, lại khi nào hễ thấy lửa lên thì cùng nhau xiết bao mừng rỡ, với-vàng lỗi-bạn ra đón tiếp vào đánh!

Vương-tuấn vâng lệnh đi ngay.

Quách ngạn-uy lại gọi *Sử-ngạn-xiêu* mà nói rằng :

— Nhà ngươi nên cùng một vạn quân nữa, cho đi nào sẽ đánh, đợi khi quân giặc tới sẽ ra đánh giáp-công, thì ắt được toàn thắng.

Sử-ngạn-xiêu vâng lệnh đi ngay.

Quách-ngạn-uy cất đặt đâu đấy rồi, lại sai *Sài vinh* đem một toán tinh-binh ra phía ngoài trại để mai phục,

HỒI THỨ XXV

Mộ-dung-ngạn-xiêu khi đã thắng quân *Ngụy* được một trận rồi, *Sách-văn-tuấn* nói :

— Khí-thế quân *Ngụy* dữ mạnh, nhưng tới ra tới đây, cũng có lòng chán nản, không muốn hăm đánh, đêm nay ta nên nhân quân giặc lì-luyện mà đem quân đến cướp trại, tất thế nào cũng phá vỡ được.

Mộ-dung-ngạn-xiêu nói :

— *Quách-ngạn-uy* vốn am hiểu binh pháp, lại thêm có *Vương phác* là người tinh thông về thuật số, nếu ta đánh lối thì hãy đợi cũng không kịp vậy.

Sách-văn tuấn nói :

— Cứ như lời quan nguyên-soái nói thì thiên-hạ cả có một mình *Quách ngạn uy* là tài giỏi mà thôi. Trận đánh vừa rồi, phải bỏ ra giáp mà chạy, chẳng có khác chăng đem, thì chịu nhục thế ru! Nay theo kế tôi thì khó gì mà không thành công.

Lưu-trọng tiến cũng nói kế ấy nên làm. *Mộ dung-ngạn xiêu* liền truyền lệnh cho *Sách-văn tuấn* đem một vạn bộ quân đi mai-phục để tiến đánh; *Lưu-trọng tiến* đem một vạn mã-quân đi mai-phục hầu tiến đánh; còn mình thì đem toàn trung quân đi tiếp ứng mọi nơi.

Sách-văn-tuấn cùng *Lưu-trọng-tiến* lãnh người vâng lệnh ra đi. Bấy giờ đã gần sang canh hai, toán hộ-quân của *Sách văn tuấn* thì mỗi người ngậm mỗi cái tăm, còn mã quân của *Lưu-trọng tiến* thì con nào cũng thắc vòng nhạc, thắng cương nên rất tiện sang trọ quân *Ngụy*.

Hai người tự phía xa trông đã thấy trong trại quân *Ngụy* đèn lửa sáng rực, mà nghe có tiếng chuông mõ cầm canh. *Sách-văn-tuấn* sẽ hỏi *Lưu-trọng-tiến* rằng :

— Lần này tiến phá vỡ được quân *Ngụy*!

Lưu-trọng-tiến nghe nói, cũng lấy làm phải. Khi hai người đi gần đến trại quân *Ngụy*, *Sách-văn tuấn* truyền lệnh cho toán bộ quân mình rẽ ra hai cánh vòng theo, rồng quân *Hàn* phải rối loạn. *Sách-văn-tuấn* giật mình kinh sợ, nói rằng truyền lệnh cho toán hậu-quân không nên tiến nữa. *Lưu-trọng-tiến* biết là quân *Ngụy* đã có chuẩn-bị, vẫng truyền lệnh cho quân rẽ nên cứ vẫng lòng, chớ có hoảng-hốt.

Bỗng đâu pháo hiệu khắp nơi nổi lên ầm ầm, rồng quân sáng trưng, tiếng hăm như sấm, lửa cháy như rang, tên bắn như mưa, làm cho quân *Hàn* phải rối loạn. *Sách-văn-tuấn* thấy tình thế nguy cấp, vẫn chưa chịu cho là phá vỡ được quân *Ngụy*.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân kính
Mặt số kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
32, Rue Paul Bert, — HANOI
3011

YẾT-THỊ

Quan Đốc-lý thành phố Hà nội hiểu-thị trước cho những chủ có xe, nếu quên không làm lời khai thì phải tuân theo nghị-định ngày 7 er janvier 1925, tương thứ V, điều III, nếu không sẽ phải nghị theo điều 7, 8 trong nghị ấy.

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20%

Bán hết xe cao cu (săm, lốp) bán hết, đủ các ngoại, jantes, alum nium, và các đồ phụ tùng để lắm xe cao-su.

Hàng thực tốt
giá thực rẻ

Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu ĐỨC-LONG, 50, phố Mã-Mây, Hanoi
3011

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bảo-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, tốt-nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
3005

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng đa dầy, đau đa dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 80

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

ra cuộc hát làm phát, để lấy tiền giúp hội Bảo-ái và nhà Ấu-trĩ-viện Phúthọ. Tối thứ bảy bắt đầu khai diễn tại nhà hát ở phố Bờ-tam. Có quan chánh Công-sứ, các quí quan và bạn quan cùng các thân hào bản tỉnh đến coi đông lắm. Chỉ tiếc rằng nhà hát vì sắt thợ nọ quá nên nhiều người không thể lọt chân vào được nữa. Lúc hát có phường nhạc của nhà thờ Hà thạch do sự giả cao lên giúp hội.

Tối hôm trước tiền bán vé thu được 134 đồng mà tối hôm sau cũng có 28 p. 90 thôi; bởi cớ ấy thấy tối sau không được đông bằng tối trước, cũng không biết vì lẽ gì. Bỏ là trước người chủ rạp hát đã hăng lòng để cho hội thuê hai tối, nhưng vì thấy tối trước được nhiều tiền lại có ý tiếc, nên lại nói chỉ cho thuê một tối mà thôi, định để tối chủ nhật hát lấy. Các ông hội-đồng tổ chức thấy người ấy làm dối-đang công việc, phải nói xin cho thêm số tiền thuê lên nữa mà cũng không xong là vì hội-đồng trước đã trót cổ-động là hát hai tối, mọi nơi đều biết cả rồi. Nhưng người chủ rạp cứ không khăng không cho thuê, đành phải thôi không hát, nên lập tức cho người đi giỡ phá hết rầy lá, cờ đèn và khuân vào bàn ghế ở nhà hát đem về, rồi lại cho các bạch đi các nơi cho mọi người biết là tối hôm chủ nhật không có hát làm phúc nữa. Những người nào đã lấy vé từ trước, thì hội cũng cho đem đi giả từng người một. Thế là cuộc vui tối chủ nhật đã nhạt tẻ nhiều lắm. Bỏ là nếu ai lỡ là không có nữa, mãi đến 4 giờ quan C-tổngsứ mới biết tin ấy, thì lập tức ngài cho đòi người chủ rạp hát đến, bắt phải giữ y như lời đã hứa với hội hôm trước. Vì vậy xin lại có cuộc hát tối chủ nhật, mà ngài lại cho phường lên đi cổ-động lại, để cho mọi người đều biết, song vì trước đã trót có sự lỡ thôi khiếm nhã ấy, nên tuy có hát nhưng cũng không được đông nữa.

VIỆC KINH-ĐÔ

Học trò trường Quốc-học phải bệnh thương. — Phần nhiều học trò lưu học tại trong trường Quốc-học đều mắc bệnh thương giống như. Bệnh thương nặc biết đâu phát hiện ra sai hai chơn, rồi lần lên đến thương bộ. Song mới vừa phát ra thì thầy thuốc đã điều xét nghiệm ngay và đã biết được bệnh ấy là do bởi gạo mà ra, vậy nay đã đổi cách ăn là cho học trò ăn gạo và trộn thêm cám, vì cám là vị thuốc chữa bệnh thương rất thần hiệu.

Bệnh thương ấy năm ngoái hoặc năm kia gì đó, học trò lưu học tại trường Quốc-học cũng đã bị một lần rồi, mà xét ra cũng bởi gạo mà ra, đến nay lại một lần nữa.

Được mùa. — Mùa tháng ba năm nay xem chừng có vẻ phong năm lắm, vì rằng các đồng ruộng nay lên mười phần đã được năm sáu phần chín, và chỉ còn một hai phần đang trổ. Mấy hôm nay lại được trời mưa luôn thì chắc rằng mùa lúa thượng hạ này được phong năm vậy.

Cuộc đấu xảo canh-nông. - Ngày 14 mars tại chợ Đông-ba đã mở cuộc đấu xảo canh-nông. Cuộc đấu xảo lần này là lần thứ nhứt bày ra tại Huế mà xem sự trồng trọt của người mình đối với sự phát đạt của nghề nông phỏ xem đã có bề thành hiệu lắm.

Cuộc đấu xảo lấy tại chợ Đông-ba, sắp ra hai dòng dài, bày đủ các thứ rau đậu khoai bánh chỉ nhiễm su và các thứ cỏ và trái của ta và ngoại quốc. Thứ nào thứ ấy đều là đỏ tốt tốt, rất bộm rất to. Các ông tây bà đầm cùng người ta xe ngựa tấp nập đến xem đông đảo.

Quan Công-sứ Thừa-thiên, quan chánh sở Canh-nông cùng các quan chức đến hội đồng dự xem để bình định và sắp đặt thứ tự cao thấp hơn kém. — Đến 10 giờ quan Khâm-sứ Trung-kỳ đến làm chủ tọa hội đồng để chuẩn y các phần thưởng cho những người được giải thưởng, cả thảy hơn 20 nhà đấu xảo đều được giải thưởng cả. Sự đấu xảo canh nông như thế thật là một dịp tốt mà người ta được đua nhau mỹ mang thêm trí thức trong nghề chuộng thực, thật là một dịp may mắn lắm.

Mong rằng sự chuộng thực của xứ nầy mỗi ngày mỗi thêm phát đạt, thì cũng là một mối lợi lớn của người bản xứ vậy.

Tàu ăn hoa gà. — Tự trong tháng chạp đến nay ở bến Hương-cảng có tàu qua đậu tại Tourane để mua heo và gà nhiều lắm. Các bạn hàng rảo khắp các chợ các thôn quê trong tỉnh Thừa-thiên đâu đâu cũng thu tới mà đến, cho nên tư lấy đến này trên các chuyến xe qua Huế-Hàn có nhiều khi chở đến những heo và gà.

Sự thu ăn hoa gà lấy rất sốt hại cho vật thực của ta và không lợi chi cho các chủ nuôi những con vật ấy. Vì họ cũng chỉ được bán bình giá mà thôi, vì tỉnh Thừa-thiên người nuôi súc vật thì ít mà sự tiêu thụ thường nhiều lắm thì tiền Nậu nay đã chở hoa ngoài luôn đi thì hiếm nay chưa thấy thiếu mấy, nhưng đó trong một tháng nữa thì các chợ sẽ không có mà bán, thì giá heo gà sẽ tăng lên thì tất là mình phải chịu thiệt, người là mất tiền nhiều mà đã lu không được đủ, rồi có lỗ lại đến ngày hết sạch không có nữa mà dùng.

Ước gì nhà nước đứng lấy sự đánh thuế xuất cảng được nhiều làm trọng, mà tưởng nên lấy sự cấm đừng cho người bản xứ và cho người Pháp ở đây làm trọng hơn.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Cháy. — Đêm hôm 19 Mars, vào khoảng gần 11 giờ, là khi lắm nhà đã yên giấc, bỗng nghe chuông mõ vang lừng, tiếng kêu la ầm-ỹ, ai nấy thức dậy mới hay là làng Hà-khê phát-hỏa; chỉ trong giây lát mà 9 cái nhà sát 8 chủ đã hóa ra tro, may không việc gì đến người, và đồ đạc phần nhiều cứu ra được. Song thiệt hại bao nhiêu Ấy cũng nhờ mọi người đều tận-tâm tận-lực cứu chữa rất khôn khéo, và may lúa bấy giờ ngon gió hơi nhẹ chớ nếu gió sấn như lúc chiều tài chắc là cháy hết cả xóm cả làng; vì xóm ấy nhà cửa liền tiếp mà toàn là nhà lá cả.

Qua sáng hôm sau thấy có ông Cảnh-trưng và linh cảnh sát lên khám xét.

Bộ này đã sắp đến mùa nam nắng, rất dễ xảy ra việc hỏa-tai, tưởng bà con ta phải nên cẩn thận đề-phòng mới được.

Việc Nam-kỳ

GIA ĐỊNH

Ai giết người ? — *Một vụ sát nhân rất ghê gớm và bí mật tại Phúnhuận.* — Cách vài bữa nay, nghe thiên-hạ nhao nhao là ở miếu Gia-định từ giã chỉ trẻ, từ đàn-ông chí những đàn-bà thấy đều nhộn nhào lên mà luận-luận bàn bàn, kẻ nói lịch người rằng lươn, không biết sao phải nói quấy mà nghe, tất là phần phần bất-nhứt. Song gồm lại thì cũng cùng trong một vụ sát nhân rất gớm ghê và bí mật tại Phú nhuận. Bởi gớm ghê nên mới có tiếng đồn đãi xa gần; bởi bí mật nên mới có biếu ra miệng người bàn luận.

Công cuộc trong vụ sát-nhân ấy như sau này, do theo quan quân trình cho :

Ai cũng biết làng Phú-nhuận thuộc về tỉnh Gia-định; xảy ra thì ngày nào không rõ, đến hôm hay là sớm mai; mà chính bữa 10 mars này đây, có đến các báo với ông Cò cho hay rằng tại vườn trồng cỏ « *Villa Beau Nid* » đường tỉnh Paul Blanchy, có xảy ra một cái nhơn mạng: một người đàn-bà trạc chừng 50 tuổi, không rõ bị ai giết mà nằm xéng-xuợt tại đó dưới đồng lá khô, mùa ra lênh láng. Nghe tin đồn-lại, ông Cò và hai ông quản là quản Sâm và quản Chiến mới tức tốc đến nơi thấy rõ ràng cái thây của một người đàn-bà còn đang nằm dưới một đống lá cây khô nhằm trong một khoản rào tre xem quanh hiu vắng vẻ lắm. Cái cách xa xa chừng bốn năm chục thước tây, mới coi một dãy nhà lá rất cheo leo đó. Khi khám ở thi thì thấy chính tại bàn tay có một vết rất nặng lắm và ở mặt cũng có vết. Cùng quanh bên cái tử-thi đó thì chẳng còn thấy chi lạ hơn là cái áo thứ nhì bỏ tả tơi đó.

Thấy vậy rồi mới sao ? Tất nhiên ông Cò kén mấy nhà ở chung quanh đó mà hỏi. Nào là Lê-văn-Xung, 48 tuổi, kéo xe-kéo; Lê-văn-Biên, 22 tuổi, en ly ở hãng B'anc; Ng-thị-Hạo 22 tuổi, vợ của tên Biên và ít người khác nữa. Mà hỏi tới ai cũng đều nói không hay không biết chi sốt. Bấy giờ hỏi đến Trần-văn Cuận cũng là người ở đây nhà kỳ, thì tên Cuận xem rồi cũng nói không biết ai.

Không một ai biết hết, thì ra không ai giết người đàn-bà ấy hay sao ! Cũng phải có chớ ! Có mà ai giết người ? Thật khó liệu quá ; Á, đây đây lại hai vợ chồng tên Ngô-v-Cầm là người ở kế cận đó mà sao đi đâu vắng mặt. Hỏi Cuận thì Cuận khai rằng anh chị cần ý đồng đến nhau về Tân-mỹ (Hạt mới). Số là tên Cầm và tên Ngô-văn-Cầm Nghề qua đây ông Cò bèn, lập tức cho lính đi đến làng Tân-mỹ (Hóc-môn) vào nhà của em tên Ngô-văn-Cầm mà hỏi. Thì em tên Cầm hẳn rằng có song có là có một mình người anh về thôi, chớ còn chẳng đâu thấy không thấy. Ấy thật là một điều đáng nghi rồi đó.

Nên nhiều lại, ông Cò bèn kêu tên Cuận mà hỏi nữa. Bấy giờ tên Cuận mới nhìn quan xem lại mà nói rằng : « Dì này là chị của tôi đấy mà ! » Mà chị của ý là ai đó ? Ấy là Trần-thị-Tiên vợ của Ngô văn Cầm đó chớ chi ai.

Cái thật cũng là lạ, Chị của mình có sao mình nhìn hỏi nơm nớp mà không biết. Đó cho đến chiều rồi mới tường. Cho nên theo lời bàn luận dị nghị ở ngoài thì ai cũng nghi rằng trong vụ này có tên Cuận can vào. Có kẻ lại nói vì một sự này ra về tiền bạc sao đó, mà chồng là Ngô văn Cầm lỡ tay nên bèn em gấu nhẹm.

Nói thì nói vậy chớ cũng hãy còn phân vân lắm : chẳng là chỉ em mà lại chủ động tình mưu mà mà đi nghe lời anh rể hay sao ?

Ai giết người ? Ai giết người ? Đề chờ ngày hồn oan đội trạng.

L. T. T. V.

Cần người làm việc

Hãng tàu Năm-Sao cần người thiện-nghệ việc Vô tuyến-điện, để làm ở các tàu biển chạy bến Đông-pháp. Ai muốn làm thì tới hãng ở Haiphong mà hỏi.

5.603

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc :

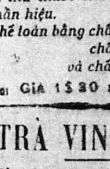
ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine
3001 Giá 1 $ 30 một hộp

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông ba T.r, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-đi-son, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi cao như tiên-cảm, ô-long v.v. thật tiên, vân vân, đủ 9 cách hảo-hạng điều chế, xe gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phái-minh một thứ trà liên-tâm nữa sinh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANG-TRÀ » cũng được nhiều qui khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Kẻ-sặt : phố Hàng-ngang, số 26.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3026 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

SÁN-NHIÊN-ĐAI

Tối thứ năm 25 Mars 926
TẠO HÓA LIÊU NHÂN

Tích này trước kia nhân đề là « Phù phàng chi mấy », nay xin đổi lại tên là « Tạo hóa liêu nhân ». Thứ nầm trước bản hội đã diễn lần đầu, song vì hôm đó mưa nên nhiều người chưa được xem, nay tiếp được nhiều thư gửi đến bảo bản-hội diễn lại tối thứ năm nầy ; vậy bản-hội xin lỗi ý để các quý khách được hài lòng. Tích hát cải-lương mới nầy có nhiều điệu hát mới : ca, lý, ngâm theo điệu mới, lối mới cải-lương rịp đâu anh theo đúng với câu ca, âu ngâm rất là hợp với nhau. Xin các quý khách giữ chỗ ngồi trước. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn.

Tối thứ sáu 26 Mars 1926
UYÊN ƯƠNG GIAI NGẪU

Tối thứ bảy 27 Mars 1926
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN

Tích này rai nhất là chỗ vợ cả Đắc-Lập ở Huế ra đánh ghen với Chi-Hương.

Tối chủ nhật 28 Mars 1926
HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN

Có cảnh con hòn kiện nhau ở dưới âm phủ rất là vui tró.

Tối thứ hai 29 Mars 1926
TÁO QUÂN THẦN TÀI TƯƠNG ÁCH

Tích này mới soạn ra, trước đề là « Ông thổ đánh đổ thần tài », nay xin đổi tên là « Táo quân thần tài tương ách » vì trước nữa đã diễn lần đầu được các quý khách cho là vui và buồn cười, nay bản-hội xin chiều lòng các ngài mà diễn lại lần nầy nữa.

Tối thứ ba 30 Mars 1926
BẠCH XÀ CẤM

Tích này có một vài anh biển lận pha trò rất là buồn cười.

3006

Thi bằng sơ-học yếu lược (certificat d'études primaires élémentaires) và bằng sơ-học tốt-nghiệp (certificat d'études primaires).

Sách soạn riêng cho học-sinh đi thi hai bằng ấy, đã được Hội-đồng duyệt sách duyệt-y cho dùng tại các trường Pháp-Việt ở Đông-Pháp :

1°) Địa-dư các tỉnh Bắc-kỳ

Có phụ chú các nơi danh-lam thắng-cảnh, (in lần thứ hai), dầy 150 trang, 28 bản địa-đồ, giá : 0 $ 75.

2°) Coup d'œil sur l'histoire d'Annam
Giá : 0 $ 50.

3°) Viết quốc-ngữ cho đúng
(Ch-Tr, D-Gi-R. S-X)
Giá : 0 $ 15

Những sách này có bán tại các hiệu sách. Bán buôn tại hiệu Kim-đức-Giang, 83, phố hàng Bồ, Hanoi và tại nhà ông Ngô-vi-Liễn, 8-bis, route de Huế. Mua buôn trừ 15 đến 20 %.
5605

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

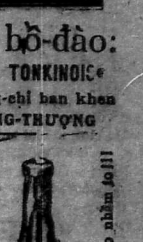

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi, làm cho hay ho nặt uống thuốc này rất đề, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
ẤY LÀ :
Thuốc nước bổ huyết
3001 MÁU BỔ 1 $ 40

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chắc không như có mấy thứ thuốc về những khách lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, năm-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nội-các phụng tới chân phủ rằng :

Chiếu nay đại được phụng của MONTÈS qui đang, có chế nên tặng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phủ thị gửi cho qui được phòng chế-dùng để tỉ thành-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kể-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

LỆ ĐỔI CHO Ở

Xin nếu ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán nói gấy quản báo, chứa lại tên như thì bảo sẽ rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai bào (0 $ 20) bằng tem cũng được để mua giấy quấn khác.

Để ai không gửi tiền theo thì sẽ đề người ấy chịu phần lỗi nặng lắm.

Sở Bưu-Điện phố hàng Bồ

Ngày nào cũng mở cửa làm việc để tiếp quý-khách có việc giao-dịch về Bưu-Điện như :
Lĩnh hay mua các mandats.
Gửi recommandée.
Bán tem và giấy tín-chỉ.
Lúc nào cũng có người thừa-tiếp, công việc làm rất mau chóng.
Postes Recette auxiliaire
Hanoi B
3.051

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rất mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt
3016

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cứu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh giặp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết binh phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giặp.

Mắc bệnh giặp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giặp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một hộp sáu cachets 3029

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

TRONG LÚC SẢN-DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và để còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc **PILULES-PINK** Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc **PILULES-PINK** này hàng thuốc nào cũng có bán. 3044

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là: **Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ,** *vân vân...*

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3023

---

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP **DESCHIENS**

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN HÀNG BÁN CÁC THỰC-PHẨM

Một vài thứ hàng giá đặc-biệt

EAU de VIE de MARC.	*Mỗi chai :*	15 fr. 00
Quinquina BONAL Gentiane	*Mỗi lít :*	8 fr. 50
Vermouth BECCARO	»	11 fr. 50
Kina LILLET	»	15 fr. 00
Mousseux Emile GOULET	*Mỗi chai :*	12 fr. 00
Petits pois JOUBÈS, qualité supérieure fins.	*Mỗi hộp :*	4 fr. 30
» extra-fins.	»	5 fr. 00
Sữa GLAXO, dùng cho trẻ con ăn rất tốt. (*Mỗi hộp nặng 250 gr.*)	»	11 fr. 50
Compote AMIEUX, các thứ quả. (*Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.*)	»	4 fr. 00
Confitures AMIEUX, các thứ quả. (*Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.*)	»	7 fr. 00

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm về dân bà ở cữ* . . . . . *Một lít re :* **2$10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giặp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOYAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3021

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : FRANCS **40.000.000**

TƯ BẢN NỘP RỒI : » **68.100.000**

CỘNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussemann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chưởng quản : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quản :

Tại Đông-Pháp : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE.
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-miên : PHOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

Tại Vân-Nam : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.

Tại Tiêm-la BANGKOK.

Tại Anh thuộc-địa : SINGAPORE.

Tại Trung-Hoa : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU,

Tại Phi-châu : DJIBOUTI.

Tại Tân-thế-giới : NOUMÉA.

Tại Tahiti quần-đảo : PAPEETE.

Etablissements français de l'Inde : PONDICHÉRY. 3043

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — **Không sót**
Để lâu không hỏng — **Rẻ tiền**

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . **0$20**

BỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3002

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh. 3007

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi

Mỗi chủ-nhật chẳng có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . **28$00** *một chỗ ngồi.*

Hạng ta đi. . . . . . **14.00** —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-an ngày nào cũng có xe chạy. xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

PT46
